

E D I T U R A S C R I P T U M ®

Puterea rugăciunii de a învinge frica

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OMARTIAN, STORMIE

Puterea rugăciunii de a învinge frica / Stormie Omartian. – Oradea:

Scriptum, 2020

ISBN 978-606-031-042-6

PUTEREA
RUGĂCIUNII
DE A ÎNVINGE
frica

STORMIE OMARTIAN

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
The Power of Praying Through Fear
Copyright © 2017 by Stormie Omartian
Published by Harvest House Publishers
Eugene, Oregon 97408
www.harvesthousepublishers.com

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Puterea rugăciunii de a învinge frica
de Stormie Omartian

© 2020 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea – Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, citatele biblice în limba română sunt preluate din NTR - Noua Traducere în Limba Română. Celelalte citate biblice în limba română provin din: VDC - Versiunea Dumitru Cornilescu, TBS - Biblia Trinitariană. Citate din traduceri ale Bibliei în limba engleză: NKJV - New King James Bible, NIV - New International Version.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-606-031-042-6

Tiparul executat în U.E.

*Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică,
ci de putere, de dragoste și de gândire sănătoasă.*
2 TIMOTEI 1:7 NKJV

Cuprins

Cuvânt înainte	13
1. Ce ne poate face frica?	15
Frica poate pătrunde în mintea noastră și sub pielea noastră	21
Frica poate deveni o obsesie	24
Frica se poate transforma în întrebări de genul „Dar dacă...?“, preschimbându-ne viața într-un calvar	27
Recunoașterea fricii poate fi primul nostru pas spre libertate	29
2. De ce ne temem cel mai mult?	37
Frica de spații mici, întunecate și de viețile înfricoșătoare care se pot găsi în ele.....	37
Frica de răul din jurul nostru și de neputința noastră de a-l combate	40
Frica de a fi ne semnificativ, neimportant sau invizibil	41
Frica de oameni și frica de a fi respinși	47
Frica de a vorbi în public.....	51
Frica de durere și suferință fără sfârșit	55

3. Ce spune Biblia despre frică?	61
Dumnezeu te apără atunci când cauți protecția Lui	62
Dumnezeu te eliberează de frică și anxietate	62
Dumnezeu îți dă putere să vezi situația din perspectiva Lui	63
Dumnezeu te ajută când îți este teamă că nu te vei descurca pe cont propriu	64
Dumnezeu te invită în Împărăția Lui atunci când tu îl inviți în inima ta	66
Dumnezeu te asigură că toate lucrurile sunt posibile atunci când crezi în El	69
Dumnezeu te călăuzește prin Duhul Său	72
Dumnezeu te iubește și ești valoros în ochii Lui	73
4. Care este frica pe care Domnul îngăduie să o experimentăm?	79
Nu presupune nimic; nu considera că le știi pe toate	81
Nu ignora discernământul pe care ți l-a dat Dumnezeu.....	84
Nu minimaliza frica de a fi hărțuit	85
Predă-te lui Dumnezeu fiind gata să faci ceea ce El îți spune să faci	91
Lasă Duhul Sfânt să rodească în viața ta	94
5. Care este frica pe care Dumnezeu vrea s-o avem?	101
Beneficiile fricii de Domnul	103
Adevărul despre oamenii cu frică de Dumnezeu.....	105
Beneficiile înțelepciunii duhovnicești	108
Adevărul despre înțelepciunea lui Dumnezeu în contrast cu înțelepciunea lumii	109
6. Ce trebuie să gândim, să spunem și să cerem în rugăciune atunci când ne este frică?	115
Gândește-te la valoarea rugăciunii constante și perseverente	117
Gândește-te la valoarea închinării înaintea lui Dumnezeu	118

Gândește-te la valoarea Duhului Sfânt care te ajută să te rogi	119
Gândește-te la valoarea mărturisirii credinței tale în Isus	119
Gândește-te la valoarea înnoirii minții tale în fiecare zi	120
Douăzeci de lucruri la care să te gândești, pe care să le spui și pentru care să te rogi atunci când îți este frică.....	121

7. Ce ar trebui să facem atunci când ne este frică de ceva? 129

Fă orice gând captiv ascultării de Cristos	132
Încredințează-I Domnului tot ceea ce faci.....	132
Hotărăște-te să te încrezi în Dumnezeu și nu în frica pe care o simți	133
Exprimă-ți dragostea pentru Dumnezeu prin laudă și închinare	133
Alege să gândești lucruri bune.....	134
Roagă-L pe Dumnezeu să-ți arate dacă este ceva ce trebuie să-I mărturisești	134
Fii un împlinitor al Cuvântului.....	135
Mulțumește-I lui Dumnezeu pentru tot ce a făcut pentru tine.....	136
Citește Cuvântul lui Dumnezeu în fiecare zi până te vei simți eliberat de frică	136
Arată-ți dragostea pentru Dumnezeu trăind așa cum Îi place Lui	137
Refuză să faci orice lucru care ți-ar compromite umblarea cu Dumnezeu	137
Roagă-te și nu te da bătut.....	138
Roagă-te rugăciunea pe care Isus ne-a învățat s-o spunem	139
Roagă-L pe Dumnezeu să te ajute să le arăți dragoste oamenilor din jurul tău	140
Participă la Cina Domnului în amintirea Lui	141
Roagă-L pe Dumnezeu să-ți arate voia Lui pentru viața ta	142

Spune-i cuiva ce a făcut Dumnezeu pentru tine	142
Iartă-i pe ceilalți și nu fă planuri de răzbunare	143
Alege să nu îi judeci pe ceilalți.....	144
Dăruiește-I lui Dumnezeu și altora, ca astfel să-ți strângi comori în cer.....	145

8. Care sunt strategiile dușmanului

de a aduce frica în viața noastră?.....	149
Strategia dușmanului este să fure, să înjunghie și să distrugă.....	150
Strategia dușmanului este să devoreze	151
Strategia dușmanului este să-i convingă pe oameni să creadă minciunile lui.....	152
Strategia dușmanului este să aducă condamnare	153
Pentru a contracara strategiile dușmanului, realizează că tu deja ești implicat în război	154
Pentru a contracara strategiile celui rău, depărtează-te de rău.....	156
Pentru a contracara strategiile dușmanului, bazează-te pe puterea Duhului Sfânt	157
Pentru a contracara strategiile vrăjmașului trebuie să știi că nimeni nu este sfânt în afară de Domnul.....	158
Pentru a contracara strategiile vrăjmașului, mergi la luptă în rugăciune	160
Pentru a contracara strategiile vrăjmașului, exercită autoritatea pe care ți-a dat-o Isus.....	162
Pentru a contracara strategiile vrăjmașului, nu te îndepărta de adevăr	164
Pentru a contracara strategiile vrăjmașului, împotrivește-te lui.....	166
Pentru a contracara strategiile vrăjmașului, îmbracă toată armura lui Dumnezeu	168

9. Ce ne poate ajuta să biruim frica de moarte?.....

Asigură-te că numele tău este scris în Cartea Vieții Mielului	178
--	-----

Gândește-te că Isus a biruit moartea și iadul pentru tine.....	180
Asigură-te că ai o inimă curată și un duh potrivit în tine	181
Nu uita ce spune Biblia despre moarte și cer	182
Vei avea inima plină de bucurie atunci când cerul va fi real în mintea ta	183
Nu te teme de vremea sfârșitului	188
10. Ce ne poate ajuta să nu ne mai temem de viitor?	195
Nu te complace în autocompătimire	196
Hotărăște ce vei crede și fii consecvent.....	201
Determină azi care va fi viitorul tău.....	202
Cinci lucruri pe care nu trebuie să le uiți atunci când te gândești la viitorul tău.....	203
De fapt, ce înseamnă să ai un viitor bun?	206
Nu asculta de oamenii fără Dumnezeu care-ți prezic viitorul.....	209
Viitorul tău este cu Domnul.....	210
Alargă în cursa care-ți stă înaintea alături de Dumnezeu știind că El te-a pregătit pentru victorie.....	211

Cuvânt-înainte

Biblia ne atenționează adeseori cu privire la cuvintele pe care le rostim, și mai ales cu privire la adevăr și minciună. Unii oameni se mint pe ei înșiși de atât de multe ori, încât încep să creadă acele minciuni și apoi acele lucruri devin realitate pentru ei. Cu alte cuvinte, se conving pe ei înșiși să creadă ceea ce vor ei să creadă. Alții cred o minciună fără să-și dea seama de acest lucru, din cauză că nu cunosc adevărul. Dar adevărul este cel care dănuie și, până la urmă, cel care învinge. Așadar, oamenii care spun o minciună sau cred o minciună pot trăi o viață bazată pe acea premisă falsă până în momentul în care adevărul iese la suprafață – ceea ce în final se va întâmpla, pentru că adevărul nu pierde niciodată.

Cartea de față este despre găsirea Adevărului – cu *A mare* – privitor la temerile tale și despre importanța rostirii adevărului până în momentul în care inima și mintea ta îl acceptă și îl crede în totalitate. Este despre rugăciunea pe care o poți face pentru cunoașterea adevărului care te va face liber, și apoi despre pașii pe care-i ai de făcut pentru a primi toată libertatea pe care Dumnezeu o are pentru tine.

Dacă vrem să trăim viața pe care Dumnezeu a creat-o pentru noi, nu le putem permite fricilor noastre să ne controleze.

În capitolele ce urmează, vei găsi instrumentele de care ai nevoie pentru a te ajuta să descoperi care sunt temerile tale ascunse, să le confrunți, dar și să clădești o temelie puternică din adevărul Scripturii pe care să te poți baza a te elibera în întregime de ele. De asemenea, vei găsi și pașii pe care trebuie să-i faci imediat după apariția unui gând plin de teamă, pentru a putea să-ți dai seama dacă este sau nu un tip de teamă pe care Dumnezeu o *permite* și pentru a înțelege în ce fel poate fi acesta un lucru bun. În plus, noi toți trebuie să avem o înțelegere mai bună asupra singurului fel de teamă pe care Dumnezeu *dorește* să o avem – și asupra modului în care putem să trăim în conformitate cu acesta. Vei mai găsi și gânduri și cuvinte puternice pe care le poți *gândi*, *spune* și *pune în rugăciune* atunci când te lupți cu teama de orice fel și care te vor ajuta să o biruiști. Și sunt și multe lucruri pe care le poți *face* ori de câte ori teama urmărește să-ți fure pacea, lucruri care îți pot readuce liniștea sufletească și pot preveni efectele paralizante ale fricii. Cele mai obișnuite frici ale noastre, cum ar fi teama de a fi respinși, frica de durere, frica de a pierde pe cineva, teama de a fi neînsemnați, frica de rău, frica de moarte și teama de ceea ce ne rezervă viitorul, ne pot afecta viața mai mult decât ne imaginăm. Atunci când reușim să biruim aceste temeri majore, restul temerilor noastre își vor pierde și ele puterea. Și acesta este lucrul pe care-l cer în rugăciune pentru tine și pentru oricine va citi această carte.

Stormie Omartian

CAPITOLUL 1

Ce ne poate face frica?

Dacă ar fi să rezum într-un singur cuvânt primii treizeci de ani ai vieții mele, cuvântul acesta ar fi FRICĂ. Și asta pentru că am avut atâtea experiențe înspăimântătoare atunci când am fost copil, încât am ajuns să port cu mine aceste trăiri și în viața adultă. Nu am avut niciodată pe nimeni cu care să vorbesc despre ceea ce mi se întâmpla, sau care ar fi putut să mă asigure că lucrurile se vor îmbunătăți, sau care să mă ajute să mă simt în siguranță, astfel că frica a devenit un mod de viață pentru mine.

Cu toții avem diverse frici în viața noastră. Fiecare se teme de ceva. Știm că frica este acea emoție familiară care apare ca rezultat al presupunerii că anumite persoane, situații sau circumstanțe ne amenință starea de bine sau pe a celor pe care-i iubim. Alte cuvinte care descriu frica sunt: groază, anxietate, spaimă, teamă, agitație, panică, îngrijorare, neliniște sau teroare. Arată-mi o persoană sinceră – o persoană care este ancorată în realitate – și care să nu fi experimentat vreuna dintre aceste emoții. Mi-a fost dat să-i aud pe unii oameni spunând:

— Eu nu am nicio frică. Am doar niște senzații de anxietate, spaimă, îngrijorare și atacuri de panică ocazionale.

În asemenea cazuri îmi vine să spun:

— Păi tocmai frica este rădăcina tuturor acestor lucruri.

Dar nu doresc să sperii pe nimeni.

Sunt foarte multe lucruri în această lume de care să ne fie frică, pentru că niciun loc din ea nu este sigur în întregime. Nu trebuie decât să ascultăm știrile ca să vedem îndată diverse motive pentru care să ne cuprindă groaza. Iar răul din spatele acestor lucruri pare a fi din ce în ce mai îngrozitor. De aceea frica din inimile multor oameni pare să fi atins cote alarmante. Este o epidemie emoțională.

În afară de toate motivele *externe* pe care le avem pentru a ne teme, noi putem suferi la fel de mult și din cauza unor temeri care vin din *interiorul* nostru. Iar aceste temeri pot interfera cu viețile noastre mai mult decât ne dăm seama. Acestea ar putea fi cauzate de amintiri neplăcute ale unor lucruri înspăimântătoare care ni s-au întâmplat în trecut și de care ne temem în ideea că s-ar putea întâmpla din nou în orice moment. Sau poate am avut aceste temeri atât de mult timp, încât nici nu mai știm de unde provin ele. S-ar putea chiar să ne spunem: *Așa sunt eu – anxios, îngrijorat și panicat.*

Oricare ar fi motivul, frica ne afectează din punct de vedere psihic, emoțional și fizic. Ne slăbește și ne îmbolnăvește mintea, trupul și sufletul. Ne înrobește. Pătrunde în relațiile și în munca noastră. Se poate acumula în noi până când ajungem să fim paralizați de ea din punct de vedere emoțional. Atunci când credem pentru o perioadă mai lungă de timp că nu există cale de ieșire dintr-o situație înspăimântătoare sau îngrozitoare, acest lucru poate să răspândească frică în fiecare părticică din noi, paralizându-ne.

Când ne temem, ne pierdem bucuria, energia și puterea – în special dacă am experimentat frica pentru o perioadă mai lungă de timp. Dacă nu facem ceva fie ca să îndepărtăm amenințarea respectivă, fie ca să ne îndepărtăm *noi* de situația amenințătoare, frica ne va afecta în nenumărate moduri și va fura mai mult decât ne imaginăm din viața noastră.

Panica și anxietatea, de exemplu, îți pot bloca mintea, astfel încât să nu mai poți gândi corect. Frica te poate afecta emoțional până acolo încât să nu mai fii în stare să te manifesti calm și într-o manieră rațională. Frica îți afectează și sănătatea, astfel că presiunea sanguină crește și inima bate atât de rapid încât o auzi și simți cum pulsează.

Te poate face să ai impresia că ești pe cale de a muri. Știu acest lucru pentru că am experimentat frica paralizantă, anxietatea și atacurile de panică atât de tare, încât nu eram sigură dacă mă puteam aduna să fac chiar și cele mai simple lucruri pe care trebuia să le fac.

Când experimentăm o asemenea frică continuă și ea devine forța care ne controlează, avem impresia că viața ne-a *scăpat* de sub control. Când frica pune stăpânire pe viețile noastre în acest fel, ea ne împiedică să ne dezvoltăm și să facem lucrurile potrivit cu potențialul nostru maxim. O persoană poate experimenta simptomele fricii chiar și după ce cauzele care au condus la acea frică nu mai există. Oricine a experimentat frica extremă și traumatizantă pe termen lung ar putea rămâne afectat în mod semnificativ, dacă aceasta nu este tratată în mod corespunzător.

Biblia descrie frica aceea bruscă și necontrolată astfel: „*I-a apucat un cutremur acolo, un chin precum al celei care naște*“ (Ps. 48:6). Atunci când ne apucă deodată frica, acest lucru poate deveni pentru noi ceva ce ne copleșește și ne paralizează, la fel cum se întâmplă cu o femeie în pragul nașterii. Iar în cazul cel mai rău, această frică poate deveni o fobie dacă nu este tratată în mod corespunzător un timp îndelungat.

Și eu obișnuiam să mă las controlată de frica și îngrijorarea despre care am vorbit, chiar până în punctul în care acestea ajungeau să mă paralizeze din punct de vedere emoțional și chiar și fizic. Însă acum nu mai sunt așa. Cu mult timp în urmă am învățat că acest fel de frică distructivă și paralizantă nu vine de la Dumnezeu, ci face parte din planul pe care dușmanul sufletului nostru îl are pentru noi, iar noi trebuie să ajungem să cunoaștem adevărul care ne va elibera. Adevărul acesta absolut este faptul că Dumnezeu nu ne va da niciodată un duh de frică, ci El ne-a dat *puterea Lui, dragostea Lui și nimic altceva decât o minte sănătoasă*. Aceste lucruri sunt mai mult decât suficiente pentru a ne ajuta să ne eliberăm de duhul de frică.

Copilăria mea timpurie, atât cât îmi pot aminti din ea, m-a pregătit pentru o viață controlată de un duh de frică. Am trecut prin mai multe experiențe înspăimântătoare după ce mama mea s-a îmbolnăvit psihic. Ajunsese să fie foarte furioasă, sadică și rea. Starea ei se putea schimba într-o clipă, în funcție de cine era în preajma ei.

Părea că cel mai mult îi plăcea să mă plesnească peste față atunci când nu mă așteptam și să mă închidă într-o debara mică și întunecată de sub scările casei noastre. Mă poreclea în toate felurile – dându-mi nume pe care nu aș îndrăzni vreodată să le spun altcuiva, pentru că erau scârboase, degradante, jenante și ofensatoare pentru oricine le-ar citi sau le-ar auzi. Nu știu de ce făcea aceste lucruri și niciodată nu am înțeles ce am făcut ca să merit un asemenea tratament din partea ei.

Lipsa de dragoste și compasiune din partea ei, plus violența și ura ei față de mine, m-au făcut să devin o persoană plină de groază, anxietate și frică tot timpul. Noi trăiam izolați la o mică fermă din Wyoming, la treizeci și ceva de kilometri distanță de cel mai apropiat oraș și la câțiva kilometri distanță de cei mai apropiați vecini. Nu aveam altă sursă de căldură în afara unui șemineu mic din camera de zi și a unei sobe pe lemne din mica noastră bucătărie. Nu aveam nici electricitate, nici instalație sanitară, așa că nu aveam nici lumină în casă, nici apă curentă. În jurul nostru, toate celelalte familii aveau aceste lucruri, așa că nu acesta era modul obișnuit de trăi în acele zile. Dar noi eram săraci și de aceea nu ne permiteam mai mult.

Aveam, însă, o fântână în curte din care tata scotea apă de băut. Dacă doream să facem baie, trebuia să aducem apă în casă, să o încălzim pe sobă și să o turnăm într-o cadă. Acesta era un efort prea mare pentru tata, pentru că el lucra din greu pentru a ne asigura supraviețuirea, așa că nu o făcea prea des. De asemenea, era plecat de acasă destul de mult, căci lucra în fabrici de prelucrare a lemnului ca să ne asigure cele necesare traiului.

Și, ca și cum aceste lucruri nu ar fi fost de ajuns, în jurul casei noastre erau foarte mulți șerpi cu clopoței, iar uneori aceștia intrau și în casă. Mai erau și păianjeni uriași de tipul văduvei negre cu burta roșiatică, șobolani și șoareci care se strecurau în interior.

Când mama mă închidea în acea debara, ceea ce se întâmpla destul de des, cea mai mare frică a mea era ca nu cumva vreun șarpe sau păianjen, sau șobolan să intre la mine. S-ar fi putut strecura pe sub ușă. În acea debara, mă așezam pe coșul de rufe murdare și mă ghemuiam sperând ca, dacă vreuna dintre acele creaturi dezgustătoare se strecura înăuntru, să nu poată ajunge la mine. Dar, chiar și așa, eram conștientă de faptul că se puteau strecura în acel coș de rufe.

Mama nu spăla hainele foarte des pentru că mașina de spălat rufe era una manuală și era afară, lângă casă. Tata trebuia s-o umple cu apă din fântână care trebuia încălzită pe sobă în prealabil. Așa că mama spăla hainele cu mâna în interiorul mașinii, apoi învârtea o manivelă care făcea ca cei doi cilindri ai mașinii să învârtă hainele. În iernile crâncene și pline de zăpadă din Wyoming, acest întreg proces nu mai avea loc. Privind înapoi acum, nu-mi dau seama cum am putut supraviețui acolo. Dar atunci eram doar un copil și eram atât de copleșită de propria mea frică, încât nu mă puteam gândi la altceva.

Toaleta din curte – pe care trebuia să folosim pentru că nu aveam instalație sanitară în casă – era destul de departe de casă și adesea se întâmpla ca o văduvă neagră să-și țeasă pânza chiar în deschizătura scaunului din lemn al toaletei. Era extrem de înspăimântător pentru mine să merg acolo singură, iar mama nu voia aproape niciodată să vină cu mine sau să mă ajute în vreun fel. Iritarea ei era foarte evidentă de fiecare dată când alergam înapoi spre casă ca să-i spun că un păianjen înspăimântător era iarăși pe scaunul de toaletă. Acest lucru însemna că ea trebuia să meargă acolo cu o bucată de ziar căreia să-i dea foc și astfel să ardă păianjenul acela îngrozitor înainte de a-l lăsa să cadă în groapa de sub scaunul de toaletă. În loc de hârtie igienică foloseam pagini de ziare și cataloage care veneau prin poștă, pentru că nu aveam bani pentru hârtie igienică adevărată, aceasta fiind un adevărat lux pentru noi.

Atât cât îmi amintesc din copilăria timpurie, știu că îmi era frică de mama și de comportamentul ei imprevizibil și amenințător. Îmi era frică de gerul crunt, de șerpii cu clopoței, de văduva neagră și de șobolani. Mai mult, din cauză că eram foarte săraci, de multe ori mergeam la culcare flămândă. Când ți-e foame și nu este nimic de mâncare în casă și nu ai nici cum să cumperi pentru că nu sunt bani, îți este frică – mai ales când ești doar un copil. Mă temeam că într-o zi vom muri de foame. Toate aceste lucruri au creat un mediu propice în care să locuiască frica.

Înainte de a începe clasa întâi – nu era grădiniță pe atunci – m-am îmbolnăvit de difterie și am fost la un pas de moarte. Nu știam exact ce înseamnă să mori în afară de faptul că nu vei mai avea nicio durere. Suferisem atât de mult din cauza acestei boli încât a muri mi se părea

destul de bine. Difteria este o boală îngrozitoare și în vremea aceea nu exista niciun vaccin pentru prevenirea ei. Cel puțin așa mi se spusese mie. Mama mea credea că doctorii – printre multe alte lucruri – căutau s-o omoare, așa că nu mergea niciodată la doctor decât dacă era forțată. Mulțumesc lui Dumnezeu că un vecin de la cea mai apropiată fermă a venit într-o zi să vadă dacă suntem bine în urma unei furtuni de zăpadă și a descoperit că am fost izolați de zăpadă, iar eu eram extrem de bolnavă. Ne-a luat și ne-a dus cu mașina la cel mai apropiat spital, care era la treizeci și ceva de kilometri. Acolo mi s-au făcut analize și, până la sosirea rezultatelor, mi-au administrat un tratament care, din păcate, nu m-a ajutat deloc.

Când au sosit rezultatele analizelor și acest doctor bun, blând și plin de compasiune a aflat că am difterie, s-a urcat de îndată în mașină și a venit de la spital până în zona noastră pentru a încerca să ne găsească pe o altă furtună de zăpadă. Când nu a mai putut înainta cu mașina prin zăpadă, s-a dus la o casă din vecinătate și a întrebat cum poate ajunge la noi. Astfel a mers kilometri întregi prin zăpadă pentru a ajunge la noi. Și acum îmi amintesc bătaia lui în ușă în timp ce eu mă chinuiam să dorm în patul de lângă sobă în încercarea de a mă încălzi. A intrat în casă și mi-a spus că sufăr de difterie. Mi-a făcut o injecție, iar după câteva ore am început deja să mă simt suficient de bine cât să pot înghiți câte un pic de lichid. Tot timpul acela cât fusesem bolnavă nu fusesem în stare să mănânc sau să beau aproape nimic.

Când am început școala, încă eram slăbită de boală. Școala era la treizeci și ceva de kilometri depărtare, așa că am fost dusă la un autobuz și am ajuns într-un loc în care nu cunoșteam pe nimeni. Nu-mi spusese nimeni cât de gălăgioși sunt ceilalți copii, așa că îmi era frică de ei. Eram o pradă ușoară pentru cei care obișnuiau să-și bată joc de alții – un grup de băieți care mă îngrozeau și care erau conștienți de acest lucru. Pierdusem atât de mult în greutate încât ceilalți copii râdeau de mine pentru că eram prea slabă. În acele vremuri și locuri, a fi „prea slab“ nu era considerat un lucru atractiv. Odată ajunsă la școală, singurul loc în care mă simțeam în siguranță era sala de clasă. Era o atmosferă calmă și liniștită acolo, iar mie-mi plăcea să învăț să citesc și să scriu. Am găsit consolare